

מסורת הש"ס

(א) נגעים פ"ב מ"ה [ע"ש ברש"י]
ח"כ תורתי נגעים פ"א ה"י ספרי בעלתוך קה – ע"ק.
(ב) סדר עולם ר"א, א, טו ע"ה.
(ג) מה שקשה על רש"י במוטם ממוטף דהכ"ה, (ד) ע"י ח"כ צו מילואים פרש"י א ה"ה, (ה) מנחת לח, ע"י מילכילא בא [ע"ה], (ו) ג' [ע"ה], (ז) ע"י עירובין גר. נדרים ג"ה, (ח) ח"כ צו פ"א ה"ה, פ"ו ה"ה, פרש"י ד ה"ט, ט) סוטה מג, י) [מסעידין ל']

מוקף רש"י

אני אמרתי אתה כהן וזה לוי. עברי עמך ליהוה ולא כהן, והסוטה היינו אומר לללל מן, עממל לא יסיה כן [שמות 17] ואילו לדידיה לא קאמר ליה. ומר אלי והסתמחתי לו, ואע"ג דמסקנא הכי סוה ויסק פרעה ללה: וירץ לפני איהו, אליהו כן לפני אהלם שהיה רובם על סוסו משום כבודו, שאין דרך מלכים ללכת יחיד [מנחות] ועינו, וסיפה קדמא ויושיבם לללל ויגבשו והיינו גדולה לדומת: ואם הדיס קדמי דעתי כו'. יכתי פמתי קדמי ויושיבם לללל ויגבשו ואלס מקוריס בוקוס על ידי שמנביתן עמלן שאין ליה עינות וקוריס [מנינה] כלפי לייא. שמי מלחן נה, כלפי היין טוטה דכתי וזה סא לופיסל מסתבאל, לייא, היכן, ומכיוו צבריסת כ"פ הוואה [מג], חלני לנהלל מני לייא, מקריס עטריס להיכן הולקין [פסחים ה'] :

ליקוטים

ספרי רמא, פ"י מפני שכתוב (משלי יב) יש בוטח במדברות הרב, וכן יש דבור שסוטר אותו ופניו, ודברים (כו אורו מכה דעמו בסתר, שקרא מכה הדבורים שמדבר בו, וכן כאן יקרא מה שדבר גנור שקנות וכפרט נגד המלך, סטרו, כי אין סכרה שיכת אותו לעניי המל, אבל סטרו בדבורו היה נושה כי הדיבור אפשר לתרוץ, ואם אמרו עברי פרעה למח שיתן זה, יוכל לתרוץ דיבור שלו, מה שתיך ה' (מ"בא ממש [מ"בא מתי"ג]) כשעה שפוסקין גדולה לאדם וכו', כי כל גדולה ראוי לשהיה לו ולבניו אחיו, שהיה כתיב אם בני ראוי למלכות בני קודם אל הכל, וכן יורש ממנו כל שבו. שהיה יורש השררה של אביו. ועוד כי בןו של יו חבור וצירוף אל אביו, ואם אמר מלך בןו הוא בן מלך, וזהו חלק קרוב אל המלכות, ר"א אם מנביח עצמו הקב"ה משפילו. ובפ"ק רמגליה פירשנו בוד ע"ש [ח"ל מתי"ג]. אני מסבירה אני מתיישב, (ובספרי תניא נמצאת מפידי לאחותנו ר"ה, והק' התיס' ביה היה מפיסיה, והוא כ"ש שמה טהורה עיי"ש). ועל"פ ע"פ אדיתאי ב' מסרות בענין הנגעים, האחד דהוא דבר מנשך מזהות חטא ולא מזהב כפרה, והכי ממש פ"ט קדשי ודבורי דאמרי לכל טהרותם ולא לכל נגעים, ופרקי וכו' על ד' דברים נגעים באים אלמא דאיכא פלוגתא בהא כי אתא אלמא כהנא או דרבי מיש' השלח' באכריות בארבי

שבת הגדול פ"י עומדי צרעת פ"ה היה דבר נמשך מזהות קרן והבל ע"ש. וטבאר ה"ב' דהוא מזהב כפרה להחם החטא וטובה היה לנביח שמה קיי"ל דברים של חול מותר לאומרון בלשון הקודש. (והוא סמיכנא ועבדינא עובדא לעיני בהם הכסא ספרי פילוסופיא מועתיקל ללשון עברי כגון ס' המרות לארסטו והדומה לו, ואפילו המוכרבים בחכמת הטבע ובהם שאמר, עם היותם נחשבים לרדיק לר"ש בן הוביבן הקבולת המורה וסיעתם מנשה בראשית ומרכבה, שרי להו מרייהו עששו כוונים מרמינו של ה"ה"מ ז"ל [הצביחה], שמה מינה בלשון עצמו ליכא משום קדושה אלא בחר ענין אוליך. והא נמי ליכא ענין קדושה כי אם להרהר ולחשב באופני הדבור הנאות והלשון במקדש, ואלו ה' הוציאים כפה היה מותר. הגע בעצמך כשהיו ישיאל על ארמתו ולשונם לשון הקודש, היו בודאי משתמשין בו אף בהכ"ה ולכל צרכם [אע"פ שכלי ספק יש קדושה בלשון גם מצד עצמו. וזהו דעת קצת כמה שנקרא לשון הקודש]. איבא לדין מסבירה לאיסורא כיון שאין דרך להניע לדיעות לשון הקדש על כןון כי אם ע"פ הכתובים אשר יורו באצבע על כללי הקודקוד, שלא נשארה בידנו דיעת דרכי לה"ק אם לא על פיהם. ועל כן אי אפשר לעמוד בהם בלי ההורו דברי תורה ופסוקי המקרא ואסור. שפעתי על המכ"ב ז"ל שהיה מעיין בספרי לשון לנו של חכמי אומות העולם בבחי"כ כרי שלא להרהר בדי"ת [וכי"כ הרע"ב ספ"ה דאבות], וכן היה מנהגו של אי"מ הגאון ז"ל. ואם [לא] היו מוצאים היתר בעיני תהיל, נ"ל שלא היו עוסקים בהם. וצ"ע אליבא דר"י דפ' שתי הלחם

(מנחות טז ע"ב) דאת ליה דברים ככתבן וא"ל דתא דגמא צא ודבוק שעה שאינה לא יום ולא לילה ולמוד בה חכמת יוונת. הא איבא שעי דבה"כ דליכא לקוימי בהו קרא דהויגת, ולמודו בהם שם. וכן יש להוכיח מהא דאתא בובחים כ"פ סבוי"א ר"א הא דינא מרי"א ב"ר"ש גמירנא כתיב שהיה גורם שם למודו לאונסו. ולא היה חישי לעינוי בדברים של חוליק כה"ג כי הוכי רלא ליה ליהו הרורו תורה בבחי"כ. וכן פ"ק קידושין (דף ל"ג) דילמא לאונטיה שאני. וצ"ע. וי"ל שלא היה להם ספרים בחכמות חזוניות לעיני בהם. או שמא ספרי שרבי תורה היו שוננים בהם אלא היו ממששבה, לא מתוך הספר, כי לא נענה ליכתב בימים, ומתוך היות המחשבו נאנס ושכחו העיקר ההרהור בדברי תורה ולהסיח דעתם לדברים אחרים בהכנס לבחי"כ. ובאמת אין להביא ראיה על התנאים בדברים אלה. ומהיה דמנות נמי ליכא למשטע, והסבירה אטו מי ליכא שעי דבה"כ והא לא אפשר בהו לקוימי קרא דכתביב [וכה"ג איתא פ' ריש (שבת פט ע"ב) דל תרות סרו ופלגא דמיכל גלויי ודבה"כ] (איבאר להר"ר דמיותי בכ"י ספ"ה. האי"ז דאיכא לקוימי התם נמי ולק"מ. ועמ"ש עם חברי בס"ד) אלא מאי אית לך למיור דברים ככתבן לאו דוקא, שעה שאינה לא יום ולא לילה נמי לאו דוקא, ושעה דבה"כ אינה תשובה לא ביים ולא בלילה ואינה לוימדו חכמה מתחלתה קו"ל. נ"ל. יעבין ס"ט [שאלת יעבין ס"ט פ' י) ס']. שאלה. הא דתניא כ"ב) אין עומדין בתורה דיא"א (ע"א) דאין עומדין להתפלל אלא מתוך הלכה פסוקה, ופשי"י שאינה צריכה עיני כרי שלא יתורה בה בחפלה. וא"כ לפי זה צריך נמי לתורה שלא לינסב לבית המרחץ ולבהי"ס מתוך הלכה שאינה פסוקה, שלא יתורה ב"י"ת באותן מקומות, כדאמרי כבהו דובתיך בלתימור דאסור להרהר שם ב"י"ת או שמה יש לחלק. ושהביא יראה דיש לחלק, וכן מצאתי תובא הכסא בדברי לוי, וכן מצאתי חכמי ארמית פ"ק קידושין (ל"ג ע"א) ג"כ בר קפרא דרבי שמעון, דפרוך לתימור והאמר רבי יוחנן כל מקום מותר להרחוץ חוץ מבית המרחץ, ודחי דילמא לאונס שאני. ופשי"י פמניס שהיה טרוד ומעיין בשמעותו לפני נכיסתו ועל כוונה הוא ששעיין גורסי בה בבית המרחץ ע"ל"ה. ולא מזהב באמת מדברי רש"י ושדרי, דאלי"כ לא היה לאונס, דשעה בתחילת נכיסתו לבית המרחץ. וגם נראה מתוך הסברה דיש לחלק, דודאי לעמוד ולהתפלל מתוך הלכה שאינה פסוקה אסור משום דא"ו לא לכיין יפה, מ"מ נראה דודאי ההרורי הלכה יחידקומו למעני בה, וא"כ ע"כ יהא לבו טרוד אם עיין הוא בחלכה לא יוכל לכיין תפילה, ואם יכרח מחשבתו לביי לסקל עיין החלכה, והיא גופה טרודה היא לו שצריך להסיר מלבו מה שהוא חפץ להשיבו בו ויסידי ע"כ כן כונת התפילה. ועל טירדא מועטת הקפידו הראשונים לעינין הפלה כדאמר פ' הדר (עירובין ס"ה ע"א) הא מן הרץ לא יתפלל חוץ ג' מימי, שבוכל לא היו מצליחין יהוי ביה שיכרא, אבל בבית המרחץ איכא למימר, ולא גווינן שטא יתורה שם כיון דיעד עבירה היא שם בו כן להכריח את לבו שלא יתורה שם, ואם היה לו טורח וטירדא על זה יתא. כן. קו"ל. ותו יש לחלק, ודוקא ג"כ בתפילה חיששין בין היתור בה בדי"ת משום חתיווייהו דברים של קודש הם, אבל לא חיששין שהיהה במקום הטינופת כגון בבית המרחץ ובבית הכסא בדברי תורה, והיו גבאי וזולול לרברי תורה שהוא בא לעסוק בה. ודמי קצת להא דאמרינן פ"ק דפסחים הוא עצמו מתור עליי לשפרו מילק אקטיל מיני בתמיה. אמנם הדבר ידוע הוא, שקשה מאד להסיר מלבו בהרהורי התורה אפי' במקום הטינופת מי שלבו נבל ולוהט עבירה חלכה, ואף כי אמרינן פ"י מי שמת אמר רב הונא ת"ח אסור לעמוד בכמנאות המתנוטות מפני שני אפשר לו כלא ההורו תורה, אלמא

ואין זר רואה אם הנגעים. דכתיב (ויקרא יג) והוצא אל אהרן וגו': ואין קרוב רואה אם הנגעים. כדתיבא בטסרדון (דף ל"ד:) כל ריב וכל נגע מה ריצים שלא בקרובים אף נגעים שלא בקרובים: היסא אינשצע יסיה. ציום שהוקס כנה סגן. אלעזר: בן צנה. פנחס משוח מלחמה ^(ט) כדאשכחן במדנין אוחס ואת פנחס בן אלעזר הכהן ללצב והוא המדבר אל העם שמע ישראל אתם קרבים היום למלחמה על אויביכם: אחיה. משחון: כנעאי. אם משה כהן היה: נאמר זו רושם. סימנ מה של חרון היה שם. פעמיס הכאה פעמיס נזיפה פעמיס קללה ודילוף כגון (שמואל א ג) ויחר אף שאול כתיב ^(י) צמריה בן נעות המנדות יחר אף אליהוא (איזב ג) לא רצים יחמנו (סס) ויחר אף יעקב צרחל התחת אלהים (בראשית ג) לשון נזיפה הוא: הלא אהרן אחיך ^(י"א). שהיה ראוי להיות לוי ידעתי כי דבר ידבר הוא ומשם זכה ^(י"ב) לכהונה: לא נפקס משם. ולא ^(י"ג) פסקו לו כהונה מעולם: ויש אומרים לא פסקה כהונה אלא מורעו. אבל הוא כל ימיו כהן היה ורז לאמר כ"ש אומרים: צניו יקראו על שצנ גהוי. אבל הוא כהן: וכי סימא לדורות הוא דכתיב. לאחר

ואין זר רואה את הנגעים וא"ת אהרן הסגירה אהרן ^(כ) קרוב הוא ואין יקרוב רואה את הנגעים אלא כבוד גדול חלק לה הקב"ה למרים אותה ^(כ"א) שעה אני כהן ואני מסגירה אני חולטה ואני פוטרה קתני מיהת משה זר ואין זר רואה את הנגעים אמר רב נחמן בר יצחק שאני מראות נגעים דאהרן ובניו כתובין בפרשה מיתיבי ^(כ"ב) חמש שמחות היתה אלישבע יתירה על בנות ישראל ^(כ"ג) יבמה מלך אישה כהן גדול בנה ^(כ"ד) סגן בן בנה משה מלחמה ואחיה נשיא שבט ואבילה על שני בניה קתני מיהת יבמה מלך בן קרחה אומר ^(כ"ה) כל חרון אף שבתורה נאמר בו רושם וזה לא נאמר בו רושם ר"ש בן יוחי אומר אף זה נאמר בו רושם שנאמר ^(כ"ו) הלא אהרן אחיך הלוי והלא כהן הוא הכי ^(כ"ז) קאמר אני אמרתי אתה כהן והוא לוי עכשיו הוא כהן ואתה לוי וחכמים אומרים לא נתכהן משה אלא שבעת ימי המלואים בלבד ויש אומרים ^(כ"ח) לא פסקה כהונה אלא מורעו של משה שנאמר ^(כ"ט) ומשה איש האלהים בניו יקראו על שבט הלוי ואומר ^(ל) משה ואהרן בכהניו ושמואל בקוראי שמו מאי ואומר וכי תימא ^(ל"א) לדורות הוא דכתיב ואומר משה ואהרן בכהניו וכל חרון אף שבתורה נאמר בו רושם והכתיב ^(ל"ב) ויצא (משה) מעם פרעה בחרי אף ולא א"ל ולא מידי אמר ר"ל ספרו ויצא ומי אמר ר"ל הכי והכתיב ^(ל"ג) ונצבת לקראתו על שפת היאור ואמר ר"ל ^(ל"ד) מלך הוא והסביר לו פנים ורבי יוחנן אמר רשע הוא והענין פניך בו איפוך ^(ל"ה) א"ר ינאי לעולם תהא אימת מלכות עליך דכתיב ^(ל"ו) וירדו כל עבדיך אלה אלי ואילו לדידיה לא קאמר ליה רבי יוחנן אמר מהבא ^(ל"ז) ה' היתה אל אליהו וישנם מתניו וירץ לפני אחאב אמר עולא בקש משה מלכות ולא נתנו לו דכתיב ^(ל"ח) אל תקרב הלום ואין הלום אלא מלכות שנאמר ^(ל"ט) מי אנכי ה' אלהים [וגו'] כי הביאתני עד הלום מתיב רבא ^(מ) רבי ישמעאל אומר יבמה מלך אמר רבא ^(מ"א) לו ולורעו קאמר וכל היכא דכתיב הלום לדורות ^(מ"ב) הוא והא גבי שאול דכתיב ^(מ"ג) הבא עוד הלום איש הוא ^(מ"ד) אין זרעו לא איבעית אימא הא הוה איש בשת ואיבעית אימא שאני שאול דאפי' בגויה לא קאים ^(מ"ה) כדר' אלעזר אמר רבי חנינא ^(מ"ו) בשעה שפוסקים גדולה לאדם פוסקים לו ולזרעו עד סוף כל הדורות שנאמר ^(מ"ז) לא יגרע מצדיק עינו ואת מלכים לכסא ^(מ"ח) וגו' ^(מ"ט) ואם הגים דעתו הקב"ה משפילו שנאמר ^(נ) ואם אסורים בוקים ילכדון בחבלי עוני: בעלי מומין בין בעלי מומין כו': מנא ה"מ דת"ר ^(נ"א) כל זכר לרבות בעלי מומין למאי אי לאכילה הרי כבר אמור ^(נ"ב) שיכול אין לי אלא תם ונעשה בעל מום בעל מום מעיקרו מנין ת"ל כל זכר תניא אידך ^(נ"ג) כל זכר לרבות בעל מום למאי אי לאכילה הרי כבר אמור ואי לחלוקה הרי כבר אמור ואי לבעל מום מעיקרו הרי כבר אמור שיכול אין לי אלא בעל מום קבוע בעל מום עובר מנין ת"ל כל זכר כלפי לייא אמר רב ששת איפוך רב איש אמר לעולם תיפוך ואיצטריך סלקא דעתך אמינא

תיינא בחטאת כתיב והשלישי צאסם. וצרייתות הללו בתי"כ במדרש המקראות: כלפי לויא. צעל מום עובר משמע להסיר עפי' מצעל מום קבוע: לא תיפוך. ואיצטריך קרא למידרשה הכי מהו דתימא קרא קמא קבוע הוא דלשכר דרמננא ^(נ"ד) חס עליה משום דלית ליה הימירא למחר וליומא דחרינא אבל עובר דלית ליה הימירא למחרת:

טבול יום פרק שנים עשר זבחים

קב.

אהרן קרוב הוא ואין קרוב רואה את הנגעים. פלוגתא היא במסכת נגעים פ"ב (מ"ה) דמתן כל הנגעים אלס רואה חוץ מנגעי עצמו ר"מ אומר אף לא נגעי קרוביו ותנא ^(נ) צרייתא דלכא כרבי מאיר ועממא דרבי מאיר כדמפרש בלחד דיני ממונות ^(ו) מקיש ריצים לנגעים ^(ז) מה נגעים ציום אף ריצים ציום ומה ריצים שלא בקרובים אף נגעים שלא בקרובים ורצין לא מקשי דסכרי דיני ממונות צלילה: **אני מסגירה אני חולטה אני פוטרה.** כספרי תניא אמר אהרן נמצאת מפידי לחמותו שאני יכול להסגירה ולא לטמאה ולא לטהרה לפי דצרי ^(ח) למדנו שהיה אהרן דוש אץ אלס רואה צנגעי קרובו ותימה כמה היה מפקדה הא ^(ט) לזין אלס רואה את הנגעים כל שכן שהימה טהורה:

מלך אין כ"ג. לא אימא אף מלך כתנאי ^(י) ויחר אף ה' במשה רבי יהושע בן קרחה אומר ^(י"א) כל חרון אף שבתורה נאמר בו רושם וזה לא נאמר בו רושם ר"ש בן יוחי אומר אף זה נאמר בו רושם שנאמר ^(י"ב) הלא אהרן אחיך הלוי והלא כהן הוא הכי ^(י"ג) קאמר אני אמרתי אתה כהן והוא לוי עכשיו הוא כהן ואתה לוי וחכמים אומרים לא נתכהן משה אלא שבעת ימי המלואים בלבד ויש אומרים ^(י"ד) לא פסקה כהונה אלא מורעו של משה שנאמר ^(י"ה) ומשה איש האלהים בניו יקראו על שבט הלוי ואומר ^(י"ו) משה ואהרן בכהניו ושמואל בקוראי שמו מאי ואומר וכי תימא ^(י"ז) לדורות הוא דכתיב ואומר משה ואהרן בכהניו וכל חרון אף שבתורה נאמר בו רושם והכתיב ^(י"ח) ויצא (משה) מעם פרעה בחרי אף ולא א"ל ולא מידי אמר ר"ל ספרו ויצא ומי אמר ר"ל הכי והכתיב ^(י"ט) ונצבת לקראתו על שפת היאור ואמר ר"ל ^(כ) מלך הוא והסביר לו פנים ורבי יוחנן אמר רשע הוא והענין פניך בו איפוך ^(כ"א) א"ר ינאי לעולם תהא אימת מלכות עליך דכתיב ^(כ"ב) וירדו כל עבדיך אלה אלי ואילו לדידיה לא קאמר ליה רבי יוחנן אמר מהבא ^(כ"ג) ה' היתה אל אליהו וישנם מתניו וירץ לפני אחאב אמר עולא בקש משה מלכות ולא נתנו לו דכתיב ^(כ"ד) אל תקרב הלום ואין הלום אלא מלכות שנאמר ^(כ"ה) מי אנכי ה' אלהים [וגו'] כי הביאתני עד הלום מתיב רבא ^(כ"ו) רבי ישמעאל אומר יבמה מלך אמר רבא ^(כ"ז) לו ולורעו קאמר וכל היכא דכתיב הלום לדורות ^(כ"ח) הוא והא גבי שאול דכתיב ^(כ"ט) הבא עוד הלום איש הוא ^(ל) אין זרעו לא איבעית אימא הא הוה איש בשת ואיבעית אימא שאני שאול דאפי' בגויה לא קאים ^(ל"א) כדר' אלעזר אמר רבי חנינא ^(ל"ב) בשעה שפוסקים גדולה לאדם פוסקים לו ולזרעו עד סוף כל הדורות שנאמר ^(ל"ג) לא יגרע מצדיק עינו ואת מלכים לכסא ^(ל"ד) וגו' ^(ל"ה) ואם אסורים בוקים ילכדון בחבלי עוני: בעלי מומין בין בעלי מומין כו': מנא ה"מ דת"ר ^(ל"ו) כל זכר לרבות בעלי מומין למאי אי לאכילה הרי כבר אמור ^(ל"ז) שיכול אין לי אלא תם ונעשה בעל מום בעל מום מעיקרו מנין ת"ל כל זכר תניא אידך ^(ל"ח) כל זכר לרבות בעל מום למאי אי לאכילה הרי כבר אמור ואי לחלוקה הרי כבר אמור ואי לבעל מום מעיקרו הרי כבר אמור שיכול אין לי אלא בעל מום קבוע בעל מום עובר מנין ת"ל כל זכר כלפי לייא אמר רב ששת איפוך רב איש אמר לעולם תיפוך ואיצטריך סלקא דעתך אמינא

לזרעו הוא (כ"ח) וגו' והוא (ש"ט) [יא] כנמטי' וש"מ נטף דאמר ר' אלעזר אמר ר' חנינא: [ב] ל"א לכסא ויושיבם לנצח ואם הגיס וכו' (כ"י) [ג] ל"א לכסא ויושיבם לנצח ויגבורו ואם משפיל עצמו הקב"ה מנביתו שני ויושיבם לנצח ויגבורו ואלו הגיס וכו' (כ"ב) [ד] כלל כתיב' נטף ומן הקדשים [ה] דנ"ו כפי' ש"ס נטף אלא לבעל מום מעיקרו. וכ"ג ז"ק. ולכא' ע"י ז"ל כנתיילא שאח"כ: [ו] ובתיב (כ"א) [ז] כנטי' נטף הלוי: [ח] כנטי' זוהי: [י] ז"ל לא (כתובי'): [יא] כל היה קיים לל"ל (הגרי"ב): [ב] ל"א קיימא (הגרי"ב): [ג] א"ל וילברו (ש"ס). וכנמטי' וילברו (כ"ב) והחנא דהיס לל"ל (ש"ס): [ד] ז"ל וואת (שפכ"י). [ה] למנס ס"ל לא העניר קולמותו על מינת ותנא, ג"ך נ"ר שנתמוון למתקן: [ו] לנגעים ונגעים לריבם מה כו' לל"ל (ש"ס): [ז] ג"י ש"מ דרבינו. וכ"ה לשון הספרי שם: [ח] כיון דאין לל"ל (ש"ס):

לזרעו הוא (כ"ח) וגו' והוא (ש"ט) [יא] כנמטי' וש"מ נטף דאמר ר' אלעזר אמר ר' חנינא: [ב] ל"א לכסא ויושיבם לנצח ויגבורו ואם הגיס וכו' (כ"י) [ג] ל"א לכסא ויושיבם לנצח ויגבורו ואם משפיל עצמו הקב"ה מנביתו שני ויושיבם לנצח ויגבורו ואלו הגיס וכו' (כ"ב) [ד] כלל כתיב' נטף ומן הקדשים [ה] דנ"ו כפי' ש"ס נטף אלא לבעל מום מעיקרו. וכ"ג ז"ק. ולכא' ע"י ז"ל כנתיילא שאח"כ: [ו] ובתיב (כ"א) [ז] כנטי' נטף הלוי: [ח] כנטי' זוהי: [י] ז"ל לא (כתובי'): [יא] כל היה קיים לל"ל (הגרי"ב): [ב] ל"א קיימא (הגרי"ב): [ג] א"ל וילברו (ש"ס). וכנמטי' וילברו (כ"ב) והחנא דהיס לל"ל (ש"ס): [ד] ז"ל וואת (שפכ"י). [ה] למנס ס"ל לא העניר קולמותו על מינת ותנא, ג"ך נ"ר שנתמוון למתקן: [ו] לנגעים ונגעים לריבם מה כו' לל"ל (ש"ס): [ז] ג"י ש"מ דרבינו. וכ"ה לשון הספרי שם: [ח] כיון דאין לל"ל (ש"ס):

לזרעו הוא (כ"ח) וגו' והוא (ש"ט) [יא] כנמטי' וש"מ נטף דאמר ר' אלעזר אמר ר' חנינא: [ב] ל"א לכסא ויושיבם לנצח ויגבורו ואם הגיס וכו' (כ"י) [ג] ל"א לכסא ויושיבם לנצח ויגבורו ואם משפיל עצמו הקב"ה מנביתו שני ויושיבם לנצח ויגבורו ואלו הגיס וכו' (כ"ב) [ד] כלל כתיב' נטף ומן הקדשים [ה] דנ"ו כפי' ש"ס נטף אלא לבעל מום מעיקרו. וכ"ג ז"ק. ולכא' ע"י ז"ל כנתיילא שאח"כ: [ו] ובתיב (כ"א) [ז] כנטי' נטף הלוי: [ח] כנטי' זוהי: [י] ז"ל לא (כתובי'): [יא] כל היה קיים לל"ל (הגרי"ב): [ב] ל"א קיימא (הגרי"ב): [ג] א"ל וילברו (ש"ס). וכנמטי' וילברו (כ"ב) והחנא דהיס לל"ל (ש"ס): [ד] ז"ל וואת (שפכ"י). [ה] למנס ס"ל לא העניר קולמותו על מינת ותנא, ג"ך נ"ר שנתמוון למתקן: [ו] לנגעים ונגעים לריבם מה כו' לל"ל (ש"ס): [ז] ג"י ש"מ דרבינו. וכ"ה לשון הספרי שם: [ח] כיון דאין לל"ל (ש"ס):

(כזול שזי) טו"א ב"רש גמירנא דאמר בבית הכסא. נתפנקין אם מותר לבית כניין תחת הכסא במשקלי השמות והפעלים. והיה נראה למכור ומותר דהא קיי"ל דברים של חול מותר לאומרון בלשון הקודש. (והוא סמיכנא ועבדינא עובדא לעיני בהם הכסא ספרי פילוסופיא מועתיקל ללשון עברי כגון ס' המרות לארסטו והדומה לו, ואפילו המוכרבים בחכמת הטבע ובהם שאמר, עם היותם נחשבים לרדיק לר"ש בן הוביבן הקבולת המורה וסיעתם מנשה בראשית ומרכבה, שרי להו מרייהו עששו כוונים מרמינו של ה"ה"מ ז"ל [הצביחה], שמה מינה בלשון עצמו ליכא משום קדושה אלא בחר ענין אוליך. והא נמי ליכא ענין קדושה כי אם להרהר ולחשב באופני הדבור הנאות והלשון במקדש, ואלו ה' הוציאים כפה היה מותר. הגע בעצמך כשהיו ישיאל על ארמתו ולשונם לשון הקודש, היו בודאי משתמשין בו אף בהכ"ה ולכל צרכם [אע"פ שכלי ספק יש קדושה בלשון גם מצד עצמו. וזהו דעת קצת כמה שנקרא לשון הקודש]. איבא לדין מסבירה לאיסורא כיון שאין דרך להניע לדיעות לשון הקדש על כןון כי אם ע"פ הכתובים אשר יורו באצבע על כללי הקודקוד, שלא נשארה בידנו דיעת דרכי לה"ק אם לא על פיהם. ועל כן אי אפשר לעמוד בהם בלי ההורו דברי תורה ופסוקי המקרא ואסור. שפעתי על המכ"ב ז"ל שהיה מעיין בספרי לשון לנו של חכמי אומות העולם בבחי"כ כרי שלא להרהר בדי"ת [וכי"כ הרע"ב ספ"ה דאבות], וכן היה מנהגו של אי"מ הגאון ז"ל. ואם [לא] היו מוצאים היתר בעיני תהיל, נ"ל שלא היו עוסקים בהם. וצ"ע אליבא דר"י דפ' שתי הלחם (מנחות טז ע"ב) דאת ליה דברים ככתבן וא"ל דתא דגמא צא ודבוק שעה שאינה לא יום ולא לילה נמי לאו דוקא, ושעה דבה"כ אינה תשובה לא ביים ולא בלילה ואינה לוימדו חכמה מתחלתה קו"ל. נ"ל. יעבין ס"ט [שאלת יעבין ס"ט פ' י) ס']. שאלה. הא דתניא כ"ב) אין עומדין בתורה דיא"א (ע"א) דאין עומדין להתפלל אלא מתוך הלכה פסוקה, ופשי"י שאינה צריכה עיני כרי שלא יתורה בה בחפלה. וא"כ לפי זה צריך נמי לתורה שלא לינסב לבית המרחץ ולבהי"ס מתוך הלכה שאינה פסוקה, שלא יתורה ב"י"ת באותן מקומות, כדאמרי כבהו דובתיך בלתימור דאסור להרהר שם ב"י"ת או שמה יש לחלק. ושהביא יראה דיש לחלק, וכן מצאתי תובא הכסא בדברי לוי, וכן מצאתי חכמי ארמית פ"ק קידושין (ל"ג ע"א) ג"כ בר קפרא דרבי שמעון, דפרוך לתימור והאמר רבי יוחנן כל מקום מותר להרחוץ חוץ מבית המרחץ, ודחי דילמא לאונס שאני. ופשי"י פמניס שהיה טרוד ומעיין בשמעותו לפני נכיסתו ועל כוונה הוא ששעיין גורסי בה בבית המרחץ ע"ל"ה. ולא מזהב באמת מדברי רש"י ושדרי, דאלי"כ לא היה לאונס, דשעה בתחילת נכיסתו לבית המרחץ. וגם נראה מתוך הסברה דיש לחלק, דודאי לעמוד ולהתפלל מתוך הלכה שאינה פסוקה אסור משום דא"ו לא לכיין יפה, מ"מ נראה דודאי ההרורי הלכה יחידקומו למעני בה, וא"כ ע"כ יהא לבו טרוד אם עיין הוא בחלכה לא יוכל לכיין תפילה, ואם יכרח מחשבתו לביי לסקל עיין החלכה, והיא גופה טרודה היא לו שצריך להסיר מלבו מה שהוא חפץ להשיבו בו ויסידי ע"כ כן כונת התפילה. ועל טירדא מועטת הקפידו הראשונים לעינין הפלה כדאמר פ' הדר (עירובין ס"ה ע"א) הא מן הרץ לא יתפלל חוץ ג' מימי, שבוכל לא היו מצליחין יהוי ביה שיכרא, אבל בבית המרחץ איכא למימר, ולא גווינן שטא יתורה שם כיון דיעד עבירה היא שם בו כן להכריח את לבו שלא יתורה שם, ואם היה לו טורח וטירדא על זה יתא. כן. קו"ל. ותו יש לחלק, ודוקא ג"כ בתפילה חיששין בין היתור בה בדי"ת משום חתיווייהו דברים של קודש הם, אבל לא חיששין שהיהה במקום הטינופת כגון בבית המרחץ ובבית הכסא בדברי תורה, והיו גבאי וזולול לרברי תורה שהוא בא לעסוק בה. ודמי קצת להא דאמרינן פ"ק דפסחים הוא עצמו מתור עליי לשפרו מילק אקטיל מיני בתמיה. אמנם הדבר ידוע הוא, שקשה מאד להסיר מלבו בהרהורי התורה אפי' במקום הטינופת מי שלבו נבל ולוהט עבירה חלכה, ואף כי אמרינן פ"י מי שמת אמר רב הונא ת"ח אסור לעמוד בכמנאות המתנוטות מפני שני אפשר לו כלא ההורו תורה, אלמא

עין משפט ונר מצוה

קב.

אהרן קרוב הוא ואין קרוב רואה את הנגעים. פלוגתא היא במסכת נגעים פ"ב (מ"ה) דמתן כל הנגעים אלס רואה חוץ מנגעי עצמו ר"מ אומר אף לא נגעי קרוביו ותנא ^(נ) צרייתא דלכא כרבי מאיר ועממא דרבי מאיר כדמפרש בלחד דיני ממונות ^(ו) מקיש ריצים לנגעים ^(ז) מה נגעים ציום אף ריצים ציום ומה ריצים שלא בקרובים אף נגעים שלא בקרובים ורצין לא מקשי דסכרי דיני ממונות צלילה: **אני מסגירה אני חולטה אני פוטרה.** כספרי תניא אמר אהרן נמצאת מפידי לחמותו שאני יכול להסגירה ולא לטמאה ולא לטהרה לפי דצרי ^(ח) למדנו שהיה אהרן דוש אץ אלס רואה צנגעי קרובו ותימה כמה היה מפקדה הא ^(ט) לזין אלס רואה את הנגעים כל שכן שהימה טהורה:

מלך אין כ"ג. לא אימא אף מלך כתנאי ^(י) ויחר אף ה' במשה רבי יהושע בן קרחה אומר ^(י"א) כל חרון אף שבתורה נאמר בו רושם וזה לא נאמר בו רושם ר"ש בן יוחי אומר אף זה נאמר בו רושם שנאמר ^(י"ב) הלא אהרן אחיך הלוי והלא כהן הוא הכי ^(י"ג) קאמר אני אמרתי אתה כהן והוא לוי עכשיו הוא כהן ואתה לוי וחכמים אומרים לא נתכהן משה אלא שבעת ימי המלואים בלבד ויש אומרים ^(י"ד) לא פסקה כהונה אלא מורעו של משה שנאמר ^(י"ה) ומשה איש האלהים בניו יקראו על שבט הלוי ואומר ^(י"ו) משה ואהרן בכהניו ושמואל בקוראי שמו מאי ואומר וכי תימא ^(י"ז) לדורות הוא דכתיב ואומר משה ואהרן בכהניו וכל חרון אף שבתורה נאמר בו רושם והכתיב ^(י"ח) ויצא (משה) מעם פרעה בחרי אף ולא א"ל ולא מידי אמר ר"ל ספרו ויצא ומי אמר ר"ל הכי והכתיב ^(י"ט) ונצבת לקראתו על שפת היאור ואמר ר"ל ^(ל) מלך הוא והסביר לו פנים ורבי יוחנן אמר רשע הוא והענין פניך בו איפוך ^(ל"א) א"ר ינאי לעולם תהא אימת מלכות עליך דכתיב ^(ל"ב) וירדו כל עבדיך אלה אלי ואילו לדידיה לא קאמר ליה רבי יוחנן אמר מהבא ^(ל"ג) ה' היתה אל אליהו וישנם מתניו וירץ לפני אחאב אמר עולא בקש משה מלכות ולא נתנו לו דכתיב ^(ל"ד) אל תקרב הלום ואין הלום אלא מלכות שנאמר ^(ל"ה) מי אנכי ה' אלהים [וגו'] כי הביאתני עד הלום מתיב רבא ^(ל"ו) רבי ישמעאל אומר יבמה מלך אמר רבא ^(ל"ז) לו ולורעו קאמר וכל היכא דכתיב הלום לדורות ^(ל"ח) הוא והא גבי שאול דכתיב ^(ל"ט) הבא עוד הלום איש הוא ^(ל) אין זרעו לא איבעית אימא הא הוה איש בשת ואיבעית אימא שאני שאול דאפי' בגויה לא קאים ^(ל"א) כדר' אלעזר אמר רבי חנינא ^(ל"ב) בשעה שפוסקים גדולה לאדם פוסקים לו ולזרעו עד סוף כל הדורות שנאמר ^(ל"ג) לא יגרע מצדיק עינו ואת מלכים לכסא ^(ל"ד) וגו' ^(ל"ה) ואם אסורים בוקים ילכדון בחבלי עוני: בעלי מומין בין בעלי מומין כו': מנא ה"מ דת"ר ^(ל"ו) כל זכר לרבות בעלי מומין למאי אי לאכילה הרי כבר אמור ^(ל"ז) שיכול אין לי אלא תם ונעשה בעל מום בעל מום מעיקרו מנין ת"ל כל זכר תניא אידך ^(ל"ח) כל זכר לרבות בעל מום למאי אי לאכילה הרי כבר אמור ואי לחלוקה הרי כבר אמור ואי לבעל מום מעיקרו הרי כבר אמור שיכול אין לי אלא בעל מום קבוע בעל מום עובר מנין ת"ל כל זכר כל